

gemeente
Zoetermeer

Omnibussenquête 2013

deelrapport

Persoonlijke gegevens

OMNIBUSENQUÊTE 2013
deelrapport
PERSOONLIJKE GEGEVENS

Zoetermeer, 26 februari 2014

Gemeente Zoetermeer
Directie Bedrijfsvoering
Afdeling Facilitair Bedrijf
Onderzoek & Statistiek
Aad Kalisvaart

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. INLEIDING	1
2. INDIVIDUEN	3
2.1 Leeftijd en geslacht	3
2.2 Wijk en buurt	4
2.3 Opleidingsniveau	5
2.4 Verrichten van betaald werk	6
2.5 Persoonlijke situatie	7
2.6 Het huishouden waartoe men behoort	7
2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort	9
2.8 Etniciteit	10
2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken	10
3. HUISHOUDENS	13
3.1 Type en grootte van het huishouden	13
3.2 Leeftijd van de representant	14
3.3 Wijk en buurt	14
3.4 Inkomen	15
3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken	16
BIJLAGEN	19

1. INLEIDING

In het najaar van 2013 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'Omnibusenquête 2013' gehouden. Belangrijkste kenmerk van zo'n omnibus-enquête is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld.

Dit rapport bevat de uitkomsten over het onderwerp 'persoonlijke gegevens'.

Omdat het totale aantal vragen voor de omnibusenquête te groot was voor één formulier, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Waarbij er voor is gezorgd dat niemand in meer dan één van de drie steekproeven kon vallen.

De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: een wit, een geel en een groen. Alleen de vragen over de persoonlijke gegevens (zie bijlage 1) zijn in elk van de drie formulieren opgenomen. Die vragen zijn door 3.592 personen ingevuld, zodat de respons voor dit onderwerp 60% bedraagt. Meer informatie over de onderzoeksopzet, de respons en de generaliseerbaarheid van de uitkomsten kunt u vinden in de bijlagen 2 en 3.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de omnibusenquête over de volgende elf kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- aantal uren dat men betaald werk verricht;
- persoonlijke situatie (werkzaam, student, AOW'er, etc.);
- inkomen van het huishouden waartoe men behoort;
- aantal leden van het huishouden dat een inkomen heeft;
- etniciteit.

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk, buurt en subbuurt ze wonen. In tegenstelling tot de andere achtergrondkenmerken zijn deze geografische gegevens niet gebaseerd op de enquêtevragen maar ontleend aan de bevolkingsadministratie.

De omnibusenquête is een onderzoek onder individuen. Voor enkele van de achtergrondvariabelen (met name het huishoudensinkomen en het type huishouden) geldt dat de uitkomsten ook (of vooral) interessant zijn als ze op huishoudensniveau worden gepresenteerd. Dit wordt in dit rapport dan ook gedaan. Daarvoor was het echter wel nodig uit het personenbestand tevens een huishoudensbestand af te leiden. Deze mogelijkheid bestond omdat aan de respondenten o.a. is gevraagd hoe het huishouden waartoe ze behoren is samengesteld en welke plaats zij zelf in dat huishouden innemen. De toegepaste procedure, die uit twee onderdelen bestaat (een selectie van bepaalde respondenten gevolgd door een 'weging' van hun antwoorden), is in bijlage 4 beschreven.

Het verslag is bedoeld als documentatie van de achtergronden van de respondenten. De resultaten van de analyses zijn dan ook voornamelijk in tabelvorm weergegeven. De begeleidende tekst is tot het minimum beperkt gebleven.

De uitkomsten op individueel niveau staan in hoofdstuk 2, die op huishoudensniveau in hoofdstuk 3. Wat de laatste betreft is de volgende waarschuwing op z'n plaats: de absolute aantallen respondenten die in de tabellen van dat hoofdstuk zijn opgenomen kunnen niet worden gebruikt voor het berekenen van zogenaamde nauwkeurigheidintervallen. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de manier waarop uit het personenbestand een huishoudensbe-

stand is afgeleid. Mocht u overigens niet bekend zijn met de term 'nauwkeurighedsinterval', dan kunt u bijlage 3 raadplegen.

2. INDIVIDUEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de enquête op individueel niveau.

2.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 2.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in vijfjaarsklassen. Het betreft de leeftijd die door de respondenten zelf is opgegeven (deze wijkt wel eens af van die volgens de bevolkingsboekhouding). De gemiddelde leeftijd is 51 jaar.

Tabel 2.2 bevat een verdeling in vijf leeftijdscategorieën.

Tabel 2.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-19	51	1,5
20-24	164	4,7
25-29	206	5,9
30-34	202	5,7
35-39	261	7,4
40-44	324	9,2
45-49	374	10,6
50-54	418	11,9
55-59	432	12,3
60-64	355	10,1
65-69	317	9,0
70-74	162	4,6
75-79	136	3,9
80-84	74	2,1
85-89	26	0,7
90-94	13	0,4
95-99	2	0,1
Subtotaal	3.517	100,0
Geen antwoord	75	
Totaal	3.592	

Tabel 2.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-29	421	12,0
30-39	463	13,2
40-49	698	19,8
50-64	1.205	34,3
65+	730	20,8
Subtotaal	3.517	100,0
Geen antwoord	75	
Totaal	3.592	

Tabel 2.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 2.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %.

Geslacht	Absoluut	In %
Man	1.669	46,9
Vrouw	1.892	53,1
Subtotaal	3.561	100,0
Geen antwoord	31	
Totaal	3.592	

2.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 2.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %.

Wijk *)	Absoluut	In %
Centrum	495	14,4
Meerzicht	418	12,2
Buytenwegh de Leyens	620	18,0
Seghwaert	482	14,0
Noordhove	268	7,8
Rokkeveen	657	19,1
Oosterheem	478	13,9
Industriegebied	11	0,3
Buitengebied	9	0,3
Subtotaal	3.438	100,0
Onbekend	154	
Totaal	3.592	

*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdwegen) woont geen van de betreffende (3.438) respondenten.

Tabel 2.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %.

Buurt *)	Absoluut	In %
Dorp	127	3,7
Stadscentrum	82	2,4
Palenstein	117	3,4
Driemanspolder	169	4,9
Meerzicht-West	251	7,3
Meerzicht-Oost	167	4,9
Buytenwegh	268	7,8
De leyens	352	10,2
Seghwaert-Zuid-West	210	6,1
Seghwaert-Noord-Oost	272	7,9
Noordhove-West	95	2,8
Noordhove-Oost	173	5,0
Rokkeveen-West	280	8,1
Rokkeveen-Oost	377	11,0
Oosterheem-Zuid-West	77	2,2
Oosterheem-Noord-Oost	401	11,7
Rokkehage c.a.	4	0,1
Lansinghage c.a.	2	0,1
Zoeterhage c.a.	1	0,0
Hoornerhage c.a.	4	0,1
Balijbos	3	0,1
Westerpark c.a.	2	0,1
Buitengebied-West	3	0,1
Meerpolder	1	0,0
Subtotaal	3.438	100,0
Onbekend	154	
Totaal	3.592	

*) De tabel telt slechts 24 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 11 buurten woont geen van de betreffende (3.438) respondenten.

2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2.6 geeft aan hoe de respondenten over acht verschillende opleidingsniveaus zijn verdeeld. In tabel 2.7 zijn deze samengevat tot drie niveaus.

Tabel 2.6 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau	Absoluut	In %
<u>LAAG:</u>		
-Geen	36	1,1
-Lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)	123	3,6
-Middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)	799	23,6
-Lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)	176	5,2
<u>MIDDEN:</u>		
-Hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)	494	14,6
-Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)	629	18,6
<u>HOOG:</u>		
-Hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)	821	24,2
-Wetenschappelijk onderwijs	310	9,1
Subtotaal	3.388	100,0
Onbekend	204	
Totaal	3.592	

Tabel 2.7 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau *)	Absoluut	In %
Laag	1.134	33,5
Midden	1.123	33,1
Hoog	1.131	33,4
Subtotaal	3.388	100,0
Onbekend	204	
Totaal	3.592	

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

2.4 Verrichten van betaald werk

Van de respondenten verricht, volgens tabel 2.8, ruim 60% momenteel (d.w.z. ten tijde van de enquête) betaald werk. Tabel 2.9 laat zien hoeveel uur per week die 'werkzame personen' gewoonlijk betaald werk verrichten.

Tabel 2.8 Respondenten naar het verrichten van betaald werk, absoluut en in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Absoluut	In %
Ja	2.202	62,0
Nee	1.347	38,0
Subtotaal	3.549	100,0
Geen antwoord	43	
Totaal	3.592	

Tabel 2.9 Respondenten naar het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, absoluut en in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Absoluut	In %
20 of minder	330	15,5
21 t/m 39	983	46,3
40 of meer	810	38,2
Subtotaal	2.123	100,0
Onbekend	79	
Totaal	2.202	

Gemiddeld aantal: 33 uur

Minimum aantal: 2 uur

Maximum aantal: 80 uur

2.5 Persoonlijke situatie

Tabel 2.10 bevat de verdeling van de antwoorden op de vraag welke situatie de respondent het meest op zichzelf van toepassing acht.

Tabel 2.10 Respondenten naar de meest van toepassing zijnde situatie, absoluut en in %.

Meest van toepassing zijnde situatie	Absoluut	In %
Werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk	2.050	58,6
Werkzoekende zonder werk	164	4,7
Student of scholier	144	4,1
Werkzaam in eigen huishouding	183	5,2
Gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier	723	20,7
Arbeidsongeschikt of invalide	143	4,1
Verricht vrijwilligerswerk	66	1,9
Iets anders	27	0,8
Subtotaal	3.500	100,0
Geen antwoord	92	
Totaal	3.592	

2.6 Het huishouden waartoe men behoort

Deze paragraaf gaat in op de antwoordverdelingen van enkele vragen die te maken hebben met het huishouden waartoe de respondent behoort. Allereerst het type huishouden. Uit tabel 2.11 blijkt o.a. dat 44% van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.11 Respondenten naar het type huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Type huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	537	15,2
Twee partners, zonder kind(eren)	1.195	33,8
Twee partners, met kind(eren)	1.548	43,8
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	224	6,3
Anders	32	0,9
Subtotaal	3.536	100,0
Geen antwoord	56	
Totaal	3.592	

Tabel 2.12 laat zien welke plaats de respondent inneemt in het huishouden. Daaruit blijkt o.a. dat 39% één van de twee partners is in een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.12 Respondenten naar de plaats die men inneemt in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Plaats in het huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	537	15,4
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden zonder kind(eren)	1.195	34,2
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	1.362	39,0
Hoofd van een éénoudergezin	173	5,0
Kind in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	153	4,4
Kind in een éénoudergezin	42	1,2
Anders	32	0,9
Subtotaal	3.494	100,0
Geen antwoord	98	
Totaal	3.592	

Tabel 2.13 geeft aan dat 37% van de respondenten deel uit maakt van een huishouden dat bestaat uit twee personen. Zij vormen daarmee de meest voorkomende categorie.

Tabel 2.13 Respondenten naar grootte van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden dat het huishouden telt	Absoluut	In %
Een	537	15,5
Twee	1.289	37,2
Drie	653	18,9
Vier	703	20,3
Vijf	210	6,1
Zes	51	1,5
Zeven	11	0,3
Acht	4	0,1
Negen	3	0,1
Subtotaal	3.461	100,0
Geen antwoord	131	
Totaal	3.592	

2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.14 laat zien dat het merendeel van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden waarvan twee leden een inkomen hebben.

Tabel 2.14 Respondenten naar het aantal personen met een inkomen in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden met een inkomen	Absoluut	In %
Een	1.083	31,8
Twee	1.954	57,3
Drie	268	7,9
Vier	81	2,4
Vijf	19	0,6
Zes	3	0,1
Subtotaal	3.408	100,0
Geen antwoord	184	
Totaal	3.592	

Tabel 2.15 laat zien hoe de frequentieverdeling is van het netto-maandinkomen van het huishouden waarvan de respondent deel uitmaakt.

Tabel 2.15 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 501,-	19	0,7
€ 501,- t/m € 1.000,-	121	4,3
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	293	10,3
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	418	14,8
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	381	13,5
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	402	14,2
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	399	14,1
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	326	11,5
> € 4.000,-	472	16,7
Subtotaal	2.831	100,0
Weet niet	538	
Geen antwoord	223	
Totaal	3.592	

Tabel 2.16 geeft de inkomensverdeling nogmaals maar nu zijn de negen klassen van tabel 2.15 samengenomen tot drie klassen.

Tabel 2.16 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 2.001,-	851	30,1
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	783	27,7
> € 3.000,-	1.197	42,3
Subtotaal	2.831	100,0
Weet niet	538	
Geen antwoord	223	
Totaal	3.592	

2.8 Etniciteit

Tabel 2.17 laat zien dat 10% van de respondenten zich (vooral) tot één van de niet-Nederlandse bevolkingsgroepen rekent.

Tabel 2.17 Respondenten naar etniciteit, absoluut en in %.

De bevolkingsgroep waartoe respondent zichzelf vooral rekent	Absoluut	In %
Nederlandse	3.187	90,0
Surinaamse	96	2,7
Antilliaanse/Arubaanse	30	0,8
Indonesische/Nederlands Indische	63	1,8
Andere	164	4,6
Subtotaal	3.540	100,0
Geen antwoord	52	
Totaal	3.592	

2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken

In deze paragraaf worden, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen gepresenteerd waarin steeds twee kenmerken van de respondenten met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 2.18 Respondenten: opleidingsniveau, naar leeftijd, in %.

Opleidingsniveau *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Laag	19,9	17,8	26,5	34,4	55,4	33,2
Midden	48,3	38,2	39,2	29,9	21,1	33,2
Hoog	31,8	44,0	34,3	35,7	23,5	33,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	387	445	664	1.166	686	3.348

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.19 Respondenten: opleidingsniveau, naar geslacht, in %.

Opleidingsniveau *)	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Laag	28,6	37,7	33,4
Midden	33,0	33,1	33,1
Hoog	38,4	29,2	33,5
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.584	1.792	3.376

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.20 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar leeftijd, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Ja	75,9	85,9	81,7	70,5	5,8	62,1
Nee	24,1	14,1	18,3	29,5	94,2	37,9
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	419	461	694	1.202	720	3.496

Tabel 2.21 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar leeftijd, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Leeftijd				Totaal
	18-29	30-39	40-49	50+	
20 of minder	29,7	9,1	13,7	14,6	15,5
21 t/m 39	38,9	48,4	46,7	47,6	46,3
40 of meer	31,4	42,4	39,6	37,8	38,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	303	384	555	857	2.099

Tabel 2.22 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar geslacht, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Ja	65,7	58,9	62,1
Nee	34,3	41,1	37,9
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.659	1.875	3.534

Tabel 2.23 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar geslacht, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
20 of minder	7,0	24,1	15,6
21 t/m 39	31,2	61,1	46,3
40 of meer	61,9	14,8	38,1
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.049	1.068	2.117

Tabel 2.24 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar opleidingsniveau, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
Ja	42,8	70,3	75,0	62,7
Nee	57,2	29,7	25,0	37,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.123	1.121	1.126	3.370

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.25 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar opleidingsniveau, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
20 of minder	20,1	18,9	8,9	15,2
21 t/m 39	43,7	46,5	47,8	46,4
40 of meer	36,2	34,6	43,3	38,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	459	768	818	2.044

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

3. HUISHOUDENS

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de Zoetermeerse huishoudens. U dient zich er rekenschap van te geven dat deze informatie van niet meer dan indicatieve aard is. Dat komt niet alleen omdat ze afkomstig is van steekproefonderzoek maar ook omdat, zoals in de inleiding en in bijlage 4 is uiteengezet, voor het verkrijgen van de informatie het personenbestand moest worden omgezet in een huishoudensbestand.

De informatie in dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de vier huishoudenstypen die in tabel 3.1 staan vermeld.

3.1 Type en grootte van het huishouden

Van de Zoetermeerse huishoudens bestaat, volgens de (bewerkte) uitkomsten van de omnibusenquête, 34% uit twee partners met één of meer kinderen. Waarmee dit het meest voorkomende type is. Zie tabel 3.1.

Tabel 3.1 Huishoudens naar type, in %.

Type huishouden	In %
Alleenstaande	27,0
Twee partners, zonder kind(eren)	30,0
Twee partners, met kind(eren)	34,2
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	8,7
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.267

Tabel 3.2 laat zien dat het aandeel Zoetermeerse huishoudens dat bestaat uit twee personen kan worden geraamd op 34%. Naar huishoudensomvang is dit de grootste categorie.

Tabel 3.2 Huishoudens naar grootte, in %.

Aantal leden van het huishouden	In %
Een	27,4
Twee	34,4
Drie	16,3
Vier	16,1
Vijf	4,5
Zes	0,9
Zeven	0,2
Acht	0,1
Negen	0,1
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.205

3.2 Leeftijd van de representant

De representant van het huishouden is degene die de enquêtevragen heeft beantwoord. Bij de tweepartnerhuishoudens (al of niet met kinderen) is dat één van de twee partners. Bij de éénoudergezinnen, en uiteraard bij de éénpersoonshuishoudens, is het hoofd van het huishouden de representant.

Tabel 3.3. geeft de verdeling van de huishoudens naar de leeftijd van de representant.

Tabel 3.3 Huishoudens naar leeftijd van de representant, in %.

Leeftijd	In %
18-29	7,3
30-39	13,1
40-49	20,7
50-64	35,1
65+	23,7
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.226

3.3 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de huishoudens over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 3.4 Huishoudens naar woonwijk, in %.

Wijk *)	In %
Centrum	16,0
Meerzicht	13,1
Buytenwegh de Leyens	18,7
Seghwaert	13,9
Noordhove	6,8
Rokkeveen	17,9
Oosterheem	13,0
Industriegebied	0,3
Buitengebied	0,3
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.129

*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdweg) woont geen van de betreffende (3.129) respondenten.

Tabel 3.5 Huishoudens naar woonbuurt, in %.

Buurt *)	In %
Dorp	3,9
Stadscentrum	2,7
Palenstein	3,6
Driemanspolder	5,8
Meerzicht-West	7,6
Meerzicht-Oost	5,5
Buytenwegh	8,6
De Leyens	10,1
Seghwaert-Zuid-West	6,0
Seghwaert-Noord-Oost	8,0
Noordhove-West	2,4
Noordhove-Oost	4,4
Rokkeveen-West	8,1
Rokkeveen-Oost	9,8
Oosterheem-Zuid-West	2,0
Oosterheem-Noord-Oost	11,0
Rokkehage c.a.	0,1
Lansinghage c.a.	0,1
Zoeterhage c.a.	0,0
Hoornerhage c.a.	0,1
Balijbos	0,1
Westerpark c.a.	0,1
Buitengebied-West	0,1
Meerpolder	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.129

*) De tabel telt slechts 24 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 11 buurten woont geen van de betreffende (3.129) respondenten.

3.4 Inkomen

Volgens tabel 3.6 kan het aantal Zoetermeerse huishoudens waarvan twee leden een inkomen hebben, geschat worden op 49%. De meeste andere zijn aangewezen op één inkomen.

Tabel 3.6 Huishoudens naar aantal personen met een inkomen, in %.

Aantal personen met een inkomen	In %
Een	44,2
Twee	49,4
Drie	5,1
Vier	1,1
Vijf	0,3
Zes	0,1
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.147

Tabel 3.7 geeft inzicht in de verdeling van de Zoetermeerse huishoudens over de negen onderscheiden inkomensgroepen. In tabel 3.8 zijn deze samengevoegd tot drie klassen.

Tabel 3.7 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 501,-	0,5
€ 501,- t/m € 1.000,-	6,2
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	12,8
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	17,3
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	14,1
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	13,2
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	12,0
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	9,8
> € 4.000,-	14,2
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.687

Tabel 3.8 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 2.001,-	36,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	27,2
> € 3.000,-	36,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.687

3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de huishoudens met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 3.9 Huishoudens: aantal personen met een inkomen, naar type huishouden, in %.

Aantal personen met een inkomen	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
Een	100,0	17,2	15,2	69,9	44,2
Twee	-	82,8	68,0	22,9	49,4
Drie of meer	-	-	16,8	7,2	6,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	537	1.114	1.330	166	3.147

Tabel 3.10 Huishoudens: inkomen, naar type huishouden, in %.

Inkomen *)	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
< € 2.001,-	69,2	22,1	13,3	69,3	36,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	26,6	30,3	26,1	24,2	27,3
> € 3.000,-	4,3	47,6	60,6	6,5	36,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	467	956	1.111	153	2.687

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.11 Huishoudens: inkomen, naar leeftijd van de representant, in %.

Inkomen *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
< € 2.001,-	52,5	25,4	33,1	30,5	50,5	36,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	24,6	28,5	24,5	25,2	32,5	27,2
> € 3.000,-	23,0	46,1	42,4	44,3	17,0	36,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	185	384	543	953	600	2.665

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.12 Huishoudens: inkomen, naar woonwijk, in %.

Wijk **)	Inkomen *)			Totaal	Aantal respondenten
	< € 2.001,-	€ 2.001,- t/m € 3.000,-	> € 3.000,-		
Centrum	48,4	27,0	24,6	100,0	379
Meerzicht	51,9	27,6	20,5	100,0	317
Buytenwegh de Leyens	39,0	27,3	33,8	100,0	488
Seghwaert	33,0	32,1	34,8	100,0	357
Noordhove	28,6	23,2	48,2	100,0	193
Rokkeveen	30,2	23,7	46,0	100,0	473
Oosterheem	23,2	29,6	47,3	100,0	353
Totaal	37,0	27,3	35,6	100,0	2.560

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

***) Exclusief de wijken Industriegebied en Buitengebied.

BIJLAGEN

Bijlage 1.
Gedeelte van de vragenlijst van de omnibusenquête 2013

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.¹

114. Bent u een man of een vrouw?

1. man
 2. vrouw

115. Wat is uw leeftijd?

jaar

116. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

1. geen
 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
 8. wetenschappelijk onderwijs
 9. anders, namelijk:

10. weet niet

117. Verricht u momenteel betaald werk?

(Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 119

118. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

uur per week

119. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
 2. werkzoekende zonder werk
 3. student of scholier
 4. werkzaam in eigen huishouding
 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
 6. arbeidsongeschikt of invalide
 7. verricht vrijwilligerswerk
 8. anders, namelijk:

¹ De vraagnummering is die uit het witte enquêteformulier.

120. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

- 1. alleenstaande → ga naar vraag 124
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 123
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk:

121. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het éénoudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk:

122. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

personen

123. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

personen

124. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet

125. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere

Bijlage 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de (schriftelijke) enquête zijn per 6 augustus 2013 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeeders die per 1 september 2013 18 jaar of ouder waren en niet in een zogenaamd bijzonder woongebouw (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen woonden. Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen, een wit, een geel en een groen. Het vragenblok over de persoonlijke gegevens is in elk van de drie formulieren opgenomen.

De vragenlijsten zijn, in de periode van 21 september t/m 18 oktober 2013, door een team van koeriers persoonlijk bij de mensen afgegeven en enkele dagen later weer opgehaald. Van de 6.000 benaderde personen hebben er 3.677 in voldoende mate meegewerkt (1.170 'witte', 1.283 'gele' en 1.224 'groene'). Voor het deel over de persoonlijke gegevens is de respons iets lager, namelijk 3.592 omdat 85 respondenten dit blok helemaal hebben overgeslagen. De respons voor dit onderdeel komt daarmee op 60%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht. Geconcludeerd kan worden dat de drie verdelingen enigermate van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding gaven de uitkomsten van de enquête daarvoor, via altijd discutabele herwegingen, aan te passen.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2013);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2014);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht + leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man 18 < 30	9,8	10,0	5,8
Vrouw 18 < 30	9,4	8,8	6,2
Man 30 < 40	7,4	7,1	5,6
Vrouw 30 < 40	7,8	7,7	7,5
Man 40 < 50	8,7	8,1	8,3
Vrouw 40 < 50	9,8	9,4	11,6
Man 50+	22,3	24,1	27,2
Vrouw 50+	24,7	24,8	27,8
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal	97.040	6.000	3.512 *)

*) 80 van de 3.592 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

Bijlage 3.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.592 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2013 circa 97.000 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald kenmerk heeft, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

Wanneer het gaat om ongewogen uitkomsten (in dit rapport zijn dat alleen de uitkomsten in hoofdstuk 2) kan de kans op een verkeerde schatting aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (3.592) respondenten 30% kenmerk A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,5 en 31,5%.
- stel dat van alle respondenten er 50 kenmerk X hebben. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers met kenmerk X tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1.400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
1.600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
1.700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
1.800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
1.900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
2.200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
2.300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
2.400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
2.600	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2.700	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.800	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.900	1,1	1,5	1,7	1,8	1,8
3.000	1,1	1,4	1,6	1,8	1,8
3.100	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
3.200	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.300	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.400	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.500	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.592	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6

Benadrukt moet worden dat het bovenstaande alleen van toepassing is op ongewogen resultaten. Dat betekent dat voor de in hoofdstuk 3 vermelde resultaten, dus die op huishoudensniveau, geen nauwkeurighedsintervallen kunnen worden berekend.

Bijlage 4. **Vertaling van persoons- naar huishoudensniveau.**

De in dit rapport gepresenteerde uitkomsten op huishoudensniveau zijn op de volgende wijze bepaald.

De omnibus is een onderzoek onder individuen. Om uitkomsten op huishoudensniveau te kunnen berekenen, moest worden gewerkt met een specifiek deel van de respondenten, waarop bovendien een zogenaamde wegingsprocedure moest worden toegepast. Beide bewerkingen worden hieronder toegelicht.

Respondenten naar samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en naar de plaats die zij in dat huishouden innemen, absolute cijfers.

Nr.	Samenstelling van het huishouden	Plaats van respondent in het huishouden	Aantal
1	Alleenstaande	N.v.t.	537
2	Twee partners, zonder kind(eren)	N.v.t.	1.195
3	Twee partners, met kind(eren)	Eén van de twee partners	1.362
4	Eénoudergezin	Hoofd	173
5	Twee partners, met kind(eren)	Kind	153
6	Eénoudergezin	Kind	42
7	Twee partners, met kind(eren)	Onbekend	33
8	Eénoudergezin	Onbekend	9
9	Anders	Anders	32
10	Onbekend	Onbekend	56
Totaal			3.592

De selectie van individuen is gemaakt aan de hand van bovenstaande tabel, waarin de 3.592 respondenten zijn ondergebracht in tien verschillende klassen. Deze klassifikatie is gebaseerd op de samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en op de plaats die zij daarin zelf innemen. Geselecteerd zijn alleen de (3.267) respondenten uit de eerste vier klassen. Daarvan is bekend dat ze, alleen of samen met een partner, aan het hoofd van het huishouden staan.

Nu nog de weging. Als we namelijk met de selectie zouden volstaan, maken we een fout. De huishoudens met twee partners aan het hoofd (categorie 2 en 3) zouden op die manier zijn oververtegenwoordigd. Want die huishoudens hebben een tweemaal zo grote kans gehad om in de (personen)steekproef van de omnibus te vallen als die van de categorieën 1 en 4. Dit is opgelost door deze twee groepen elk maar voor de helft 'mee te laten wegen' in de betreffende analyses. In technisch jargon: de respondenten uit die groepen hebben elk een wegingscoëfficiënt van 0,5 meegekregen. Die uit de andere twee categorieën is een coëfficiënt van 1,0 toegekend.

